

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Litere
1.3 Departamentul	Românistică, Jurnalism, Științe ale comunicării și Literatură comparată
1.4 Domeniul de studii	Limbi și literaturi
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română (A) – Literatură universală și comparată (B) Profesor în învățământul gimnazial (233002); Filolog (264301); Referent literar (264304) O limbă și literatură modernă (A) – Literatură universală și comparată (B) Literatură universală și comparată (A) – Limbă și literatură modernă (B) / Profesor în învățământul gimnazial (233002); Filolog (264301); Traducător (studii superioare) – 264306; Referent literar (264304)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LITERATURI DIN ORIENTUL APROPIAT (RC1925 / MC1925 / CM1922)			DS			
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. dr. Mihaela Cernăuți-Gorodețchi						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. dr. Mihaela Cernăuți-Gorodețchi						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar	14
Distribuția fondului de timp al studentului					ore/semestru
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					34
Documentare suplimentară în bibliotecă și pe platformele electronice de specialitate					10
Pregătire seminare					14
Tutoriat					3
Examinări					3
3.7 Total ore studiu individual					58
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Număr de credite					4

4. Precondiții

4.1 De curriculum	Nu este cazul.
4.2 De competențe	Nu este cazul.

5. Condiții de desfășurare:

5.1 Curs	Telefon/tabletă/computer + conexiune internet pentru accesarea platformei Edmodo
5.2 Seminar	Telefon/tabletă/computer + conexiune internet pentru accesarea platformei Edmodo

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1.1 Definierea conceptelor, cunoașterea și punerea în practică a unor metode de analiză utile pentru cercetarea integrată, interdisciplinară a fenomenelor literar-cultural incluse în tematica anunțată a disciplinei</p> <p>C1.2 Explicarea-interpretarea formelor de evoluție și a temelor esențiale în cercetarea literaturilor din Orientul Apropiat</p> <p>D3 (1) Receptarea critică și producerea de mesaje specifice comunicării științifice la nivel universitar (prezentări de proiecte, referate, recenzii, lucrări de licență etc.)</p> <p>D3 (2) Relaționarea textelor și contextelor diverse, operarea cu tehnicile de analiză textuală. Abordarea unui text literar din diverse perspective interpretative</p> <p>D4 – Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studierea literaturii, în general, și a literaturilor din Orientul Apropiat, în special</p>
Competențe transversale	<p>CT1 – Utilizarea componentelor domeniului LIMBI ȘI LITERATURI în deplină concordanță cu etica profesională</p> <p>CT2 – Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice</p>

7. Obiectivele disciplinei

7.v.b1. Obiective generale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Familiarizarea studenților cu varii literaturi și culturi din Orientul Apropiat (din vechime până astăzi) 2. Cultivarea deprinderii de a utiliza nuanțat și pertinent criterii și metode de evaluare în formularea de judecăți de valoare și în fundamentarea unor decizii constructive
7.2. Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ să cunoască, să definească și să utilizeze în mod adecvat concepte de teorie literară și metode utile în cercetarea comparatistă a fenomenelor literare și culturale localizate (în diferite epoci) în Orientul Apropiat; ▪ să producă (în condiții de autonomie și de independență profesională) mesaje specifice comunicării științifice la nivel universitar (participări la dezbateri și studii de caz, prezentări de carte, traduceri literare, reflecții pe marginea unor chestiuni/probleme punctuale de istorie a literaturilor orientale); ▪ să identifice și să utilizeze cu discernământ și cu probitate științifică sursele de informare necesare (și <i>potrivite</i>) cercetării științifice asumate.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (nr. de ore; bibliografie)
1.	Orient vs. Occident; Orientalism Orient Apropiat vs. Orient Îndepărtat/Extrem Mari culturi din Orientul Apropiat	expunerea sistematică (material postat ulterior pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs
2.	Vechi scrieri sacre din Orientul Apropiat: <i>Textele piramidelor; Textele sarcofagelor; Cartea egipteană a morților; Enûma eliș</i> ; Biblia ebraică	expunerea sistematică (material postat ulterior pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs

3.	Lirică ebraică veche: <i>Ecleziastul; Psalmii; Cântarea cântărilor</i>	expunerea sistematică (material postat ulterior pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs
4.	Lirică arabă clasică: poezie din epoca preislamică; <i>quasida; Al-Mu'allaqāt (Poemele suspendate)</i> Începuturile Islamului; Coranul; cei cinci stâlpi ai credinței islamice	expunerea sistematică (material postat de profesor pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs
5.	Cultură și literatură persană din perioada clasică – povești eroice: Ferdousi, <i>Șah-nāma (Rândul/Cartea regilor)</i>	expunerea sistematică (material postat de profesor pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs
6.	Lirică persană clasică (I): Omar Khayyām, <i>Ruba'iyat</i>	expunerea sistematică (material postat de profesor pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs
7.	Lirică persană clasică (II): Jalāl ad-Dīn Muhammad Rūmī; sufismul	expunerea sistematică (material postat de profesor pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs
8.	<i>Dede Korkut</i> , cultura populațiilor turanice – de la tengrism la Islam	expunerea sistematică (material postat de profesor pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs
9.	Cultură și literatură arabă din perioada clasică. Mari cicluri narative: <i>1001 de nopți (I)</i>	expunerea sistematică (material postat de profesor pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs
10.	Cultură și literatură arabă din perioada clasică. Mari cicluri narative: <i>1001 de nopți (II); 101 de nopți</i>	expunerea sistematică (material postat de profesor pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs
11.	Scriitori arabi din epoca modernă/contemporană: Kahlil Gibran; Naghib Mahfuz	expunerea sistematică (material postat de profesor pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs
12.	Literatură contemporană scrisă în <i>ivrit</i> . Amos Oz (+Talmudul – prezentare generală)	expunerea sistematică (material postat de profesor pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs
13.	Identitate și alteritate – Scriitori persani și turci din epoca modernă/contemporană: Sādegh Hedāyat; Orhan Pamuk; Elif Shafak	expunerea sistematică (material postat de profesor pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs
14.	Literatură și totalitarism – Scriitori turci și persani din epoca modernă/contemporană: Burhan Sönmez; Sahar Delijani, Marjane Satrapi	expunerea sistematică (material postat de profesor pe Edmodo); problematizarea; studiul de caz	2 ore; bibliografia indicată pentru curs

BIBLIOGRAFIE SECUNDARĂ OBLIGATORIE (pentru curs și seminar)

- Donadoni, Sergio, *Omul egiptean*, traducere de Emanuela Stoleriu, Iași, Polirom, 2001
- Georgescu, Mirela Eugenia, *Literatura arabă clasică. Prezentare și texte*, București, Pro Universitaria, 2007
- Said, Edward W., *Orientalism: Western Conceptions of the Orient*, London, Penguin, 1977 / *Orientalism. Concepțiile occidentale despre Orient*, traducere de Ana Andreescu și Doina Lică, Timișoara, Amarcord, 2001
- Vladimirescu, Mihai Valentin, *O istorie a Bibliei ebraice*, Iași, Polirom, 2006

BIBLIOGRAFIE SECUNDARĂ OPȚIONALĂ (pentru curs și seminar)

- Macfie, A.L., *Orientalism*, Edinburgh-London, Pearson Education (Longman), 2002
- Olaru, Viorel, *Sufism și poezie mistică în Persia*, București, Herald, 2013
- Stoler Miller, Barbara, *Masterworks of Asian Literature in Comparative Perspective*, New York, Columbia University Press, 1994 / Delhi, Sri Satguru Publications, 1996
- Varisco, Daniel Martin, *Reading Orientalism: Said and the Unsaid*, Seattle and London, University of Washington Press, 2007
- Zumthor, Paul, *Babel sau nedesăvârșirea*, traducere, prefață și note de Maria Carpov, Iași, Polirom, 1998

BIBLIOGRAFIE PRIMARĂ OBLIGATORIE (pentru curs)

- *** *500 de catrene de Omar Khayyam*, ediție bilingvă, traducere din limba persană, prefață și note de Otto Starck, s.n., s.l., 1993
- *** *Cântarea cântărilor*, traducere din limba ebraică, note și comentarii de Ioan Alexandru, studiu introductiv de Zoe Dumitrescu-Bușulenga, București, ESE, 1977
- *** *O sută și una de nopți*, traducere din limba germană de Alexandru Al. Șahighian, București, Baroque Books & Arts, 2014
- Delijani, Sahar, *Copiii arborelui de jacaranda*, traducere de Miruna Voiculescu, Iași, Polirom, 2013
- Firdousi, *Șah-namê (Cronica șahilor)*, culegere din epopeea persană întocmită și tălmăcită de George Dan, București, EPL, 1969
- Gibran, Kahlil, „Profetul” și „Grădina Profetului”, în *Darul iubirii*, traducere din limba engleză și traducere de Mihai-Claudiu Mării, București, Herald, 2018, pp. 85-150; 197-234
- Pamuk, Orhan, *Fortăreața albă*, traducere și note de Luminița Munteanu, București, Curtea Veche, 2007
- Satrapi, Marjane, *Persepolis*, traducere de Mihaela Dobrescu, București, Art, 2010

BIBLIOGRAFIE PRIMARĂ OPȚIONALĂ (pentru curs)

- *** *Gîndirea asiro-babiloniană în texte*, studiu introductiv de Constantin Dan, traducere, notițe introductive și note de Athanase Negoită, București, Editura Științifică, 1975
- *** *Gîndirea egipteană antică în texte*, traducere din limba egipteană veche, studiu introductiv, notițe introductive și note de Constantin Daniel, București, Editura Științifică, 1974
- *** *Înțelepciunea arabă. De la preislam la hispano-arabi*, studii, prezentări, selecția și traducerea textelor, note și comentarii de Grete Tartler, ediția a III-a revăzută și adăugită, Iași, Polirom, 2014
- *** *Poeme persane* (de Baba Taher, Saadi, Omar Khayyam, Rumi, Șabestari, Hafez), selecție, traducere din persană, note și comentarii de Otto Starck, București, Herald, 2014
- *** *Scripta aramaica*, studiu introductiv, traduceri din limba aramaică, notițe introductive și note de Constantin Daniel, București, ESE, 1980
- *** *Un arian în umbra moscheii. Omar Khayyām – Rubaiate*, traduceri de Gh. Iorga, Iași, Universitas XXI, 2004

- Gibran, Kahlil, „Nebunul”, în *Darul iubirii*, traducere din limba engleză și traducere de Mihai-Claudiu Mării, București, Herald, 2018, pp. 19-52
- Mahfuz, Naghib, *Trilogia din Cairo (I: Bayna al-Qasrein; II: Qasr es-Sawq; III: Es-Sukkariyya)*, traduceri de Nicolae Dobrișan, București, Minerva, 1984/1987/1988 // serie republicată sub titlul *Trilogia Cairoului (I: O plimbare prin palat; II: Palatul dorinței; III: Strada Zahărului)*, Iași, Polirom, 2011
- Oz, Amos, *Poveste despre dragoste și întuneric*, traducere de Dana Ligia Ilin, București, Humanitas, 2011
- Picard, Barbara Leonie, *Povești din Persia antică* (repovestiri după Firdousi, *Șah-Name*), traduceri de Veronica Focșeneanu și Irina Dănescu, ediția a II-a, București, ALLFA, 2002
- Rushdie, Salman, *Doi ani, opt luni și douăzeci și opt de nopți*, traducere și note de Dana Crăciun, Iași, Polirom, 2015
- Saadi, *Grădina florilor (Golestan)*, în românește de George Stan, București, ESPLA, 1959
- Shalev, Zeruya, *Durere*, traducere din limba ebraică și note de Gheorghe Miletineanu, Iași, Polirom, 2016

8.2	Seminar	Metode de lucru	Observații (nr. de ore; bibliografie)
1.	Organizarea activităților. Indicarea bibliografiei primare și secundare	comunicare: teme + planificare; liste bibliografice	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar
2.	Facerea lumii: <i>Poemul creației lumii (Enûma elîș)</i> vs. <i>Biblia ebraică (Facerea 1:1-3:24)</i> Povestea potopului: <i>Epopoea lui Ghilgameș</i> vs. <i>Biblia ebraică (Facerea, 6:5-9:19)</i>	problematizare, studiu de caz, prezentare de seminar (proiect individual)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar
3.	Vechi texte narative egiptene: <i>Povestea lui Sinuhet</i> , <i>Povestea naufragiatului din Insula Șarpelui</i> ; <i>Povestea celor doi frați</i> Povestea lui Iosif, <i>Biblia ebraică (Facerea, 37:1-36; 39:1-50:26)</i>	problematizare, studiu de caz, prezentare de seminar (proiect individual)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar
4.	Al-Ġāhiz, <i>Tratat despre zgârciți</i> ; Al-Hamadāni, <i>Maqāmāt</i> ; Al-Harīrī, <i>Maqāmāt</i>	problematizare, studiu de caz, proiect individual (prezentat colegilor pe Edmodo)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar
5.	Orhan Pamuk, <i>Mă numesc Roșu</i>	problematizare, studiu de caz, proiect individual (prezentat colegilor pe Edmodo)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar
6.	Amin Maalouf, <i>Samarkand</i>	problematizare, studiu de caz, proiect individual (prezentat colegilor pe Edmodo)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar
7.	Elif Shafak, <i>Cele patruzeci de legi ale iubirii</i>	problematizare, studiu de caz, proiect individual (prezentat colegilor pe Edmodo)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar
8.	Farīd ud-Dīn ‘Aṭṭār, <i>Graiul/Divanul păsărilor</i>	problematizare, studiu de caz, proiect individual (prezentat colegilor pe Edmodo)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar
9.	<i>Dede Korkut</i>	problematizare, studiu de caz, proiect individual (prezentat colegilor pe Edmodo)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar
10.	<i>1001 de nopți</i> – (serii de) povești celebre	problematizare, studiu de caz, proiect individual (prezentat colegilor pe Edmodo)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar

11.	Naghib Mahfuz, <i>Băieții de pe strada noastră</i>	problematizare, studiu de caz, proiect individual (prezentat colegilor pe Edmodo)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar
12.	Amos Oz, <i>Iuda</i>	problematizare, studiu de caz, proiect individual (prezentat colegilor pe Edmodo)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar
13.	Sādegh Hedāyat, <i>Bufnița oarbă</i>	problematizare, studiu de caz, proiect individual (prezentat colegilor pe Edmodo)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar
14.	Burhan Sönmez, <i>Istanbul, Istanbul</i>	problematizare, studiu de caz, proiect individual (prezentat colegilor pe Edmodo)	1 oră; bibliografia indicată pentru seminar

BIBLIOGRAFIE SECUNDARĂ OBLIGATORIE (pentru curs și seminar) – v. 8.1**BIBLIOGRAFIE PRIMARĂ OBLIGATORIE (pentru seminar)**

*** *Biblia după textul ebraic – GENEZA* (1:1-3:24; 6:5-9:19; 37:1-36; 39:1-50:26), ediție îngrijită de Francisca Băltăceanu și Monica Broșteanu, București, Humanitas, 2017

*** *Dede Korkut: Povestiri*, traducere, adaptare, notă asupra ediției și glosar de Nermin Yusuf și Nevzat Yusuf Sarıgöl, cuvânt înainte de Nevzat Yusuf Sarıgöl, postfață de Şamil Cemşidov, București, Paideia, 2002

*** *Epopoea lui Ghilgameș*, traducere de Virginia Șerbănescu și Al. Dima, București, EPL, 1966 / București, Mondero, 1996

*** *Faraonul Kheops și vrăjitorii. Povestirile Egiptului antic* („Povestea lui Sinuhet”, „Povestea celor doi frați”, „Povestea naufragiatului din Insula Șarpelui”), prefață, traducere și note de Constantin Daniel și Ion Acsan, București, Minerva, 1977

*** *O mie și una de nopți*, vol. I și vol. XV (povestea-ramă), traducere și note de Haralambie Grănescu, București, Erc Press, 2009

*** *Umor și satiră în literatura arabă clasică: al-Ğāhiz, al-Hamađāni, al-Harīrī*, introducere, comentarii, traduceri din limba arabă de Grete Tartler, Iași, Polirom, 2017

(Farīd ud-Dīn) ‘Aṭṭār, *Graiul păsărilor*, traducere din limba franceză de Stela Gheție-Tinney și Roxana Cristian, București, Rosmarin, 1999

Hedāyat, Sādegh, *Bufnița oarbă*, traducere din limba persană, prefață, note și comentarii de Gheorghe Iorga, Iași, Polirom, 2015

Maalouf, Amin, *Samarkand*, traducere și note de Florin Sicoie, Iași, Polirom, 2006

Mahfuz, Naghib, *Băieții de pe strada noastră*, traducere din arabă, prefață și note de Nicolae Dobrișan, Iași, Polirom, 2009

Oz, Amos, *Iuda*, traducere de Marlena Braester, București, Humanitas, 2016

Pamuk, Orhan, *Mă numesc Roșu*, traducere din limba turcă, note și glosar de Luminița Munteanu, ediția a II-a, București, Curtea Veche, 2008

Shafak, Elif, *Cele patruzeci de legi ale iubirii*, traducere de Ada Tănasă, Iași, Polirom, 2011

Sönmez, Burhan, *Istanbul, Istanbul*, traducere de Leila Ünal, Iași, Polirom, 2016

BIBLIOGRAFIE PRIMARĂ OPȚIONALĂ (pentru seminar)

*** *Biblia după textul ebraic GENEZA*, ediție îngrijită de Francisca Băltăceanu și Monica Broșteanu, București, Humanitas, 2017

*** *O mie și una de nopți*, vol. I-XV, traducere și note de Haralambie Grănescu, București, Erc Press, 2009

*** „Aravicon mithologhicon (Halima)”, în Ion C. Chițimia și Dan Simonescu (ed.), *Cărțile populare în literatura românească*, vol. I, București, EPL, 1963, pp. 403-449

Mahfuz, Naghib, *O mie și una de nopți și zile*, traducere din arabă de Mihai Pătru, București, Humanitas, 2010

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Însușirea metodei comparatiste și a unei viziuni mai largi, mai complex articulate, asupra fenomenului literar (proiectat în universalitate și *integrat* cultural) le deschide studenților calea unei înțelegeri mai profunde și mai adecvate a paradigmei spirituale în interiorul căreia se *formează în vreme ce o cercetează* – și pe care vor continua să o analizeze și să o evalueze apoi *ca profesioniști competenți* (profesori, traducători, teoreticieni, critici și istorici literari, lucrători în sfera *mass media* etc.).

Studenții își cultivă abilitățile necesare pentru a realiza, în condiții de autonomie și de independență profesională, discursuri specifice comunicării științifice în mediul universitar (referate, recenzii). Exersând construirea de (mini-)proiecte articulate coerent și motivate din punct de vedere științific, în conformitate cu standardele filologice, ei își însușesc principiile, normele și valorile eticii funcționale în domeniu.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode și forme de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Exprimarea corectă, exactă și nuanțată în limba română Cunoașterea temeinică a textelor literare reprezentative pentru epocile și spațiile cultural-geografice abordate	EVP (prima componentă): Prezentare de seminar (lucrare: tehnoredactată și trimisă profesorului cu 3 zile înainte de seminarul planificat; corectată de profesor; postată pe Edmodo în ziua și la ora prevăzute pentru seminar)	50% (5 puncte)
10.5 Seminar	Capacitatea de analiză și de sinteză	EVP (a doua componentă): 3 chestionare administrate online (pe platforma Edmodo): 09.04.2020; 05.05.2020; 19.05.2020	50 (15+20+15) % (1,5 + 2 + 1,5 puncte)
10.6 Standard minim de performanță			
Studentul promovează disciplina dacă: <ul style="list-style-type: none"> - nu face greșeli sistematice de limbă când se exprimă (oral și în scris); - demonstrează că a citit și cunoaște temeinic măcar un text literar reprezentativ pentru fiecare epocă și pentru fiecare arie cultural-geografică despre care s-a discutat la curs și în seminare; - obține însumat minimum 4,5 puncte pentru cele două componente ale evaluării.			

Data completării
(după instituirea regulilor de protecție pentru evitarea contaminării cu virusul Covid-19):

15 martie 2020

Titular de curs și de seminar:

Prof. dr. Mihaela Cernăuți-Gorodețchi

Data avizării în departament:

Director de departament:

Lect. dr. Ilie Moisuc